

BESLISSING

van de algemene raad van de Nederlandse orde van advocaten inzake het bezwaar van

[REDACTED]
(hierna: "belanghebbende")

gericht tegen het besluit van de algemene raad van 22 april 2021. Met bedoeld besluit is het verzoek van belanghebbende tot wissing van zijn persoonsgegevens van de lijst ingevolge artikel 17, eerste lid, aanhef en onderdeel a, van de Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: "AVG"), afgewezen.

Procesverloop

1. Bij e-mail van 22 januari 2021 verzoekt belanghebbende om ontkoppeling van de lijst, bedoeld in artikel 8b van de Advocatenwet (hierna: "lijst"), waarop de aan hem door de tuchtrechter opgelegde maatregel van onvoorwaardelijke schorsing vermeld staat, met internetzoekmachines, en wissing van zijn persoonsgegevens van de lijst ingevolge artikel 17, eerste lid, aanhef en onderdeel a, van de AVG.
2. Bij e-mail van 8 maart 2021, 17.13 uur, aangevuld bij e-mail van 8 maart 2021, 17.27 uur, wordt belanghebbende geïnformeerd over het indexeren van de lijsten van geschorste en geschrapte advocaten via onder andere zoekmachine Google.
3. Bij brief van 22 april 2021 maakt de algemene raad belanghebbende zijn besluit bekend, inhoudende de afwijzing van zijn verzoek tot gegevenswissing, bedoeld in artikel 17, eerste lid, aanhef en onderdeel a, van de AVG (hierna: "bestreden besluit").
4. Bij e-mail van 31 mei 2021 maakt belanghebbende bezwaar tegen het bestreden besluit.
5. Bij brief van 3 juni 2021, verzonden per e-mail van gelijke datum, bevestigt de algemene raad de ontvangst van het bezwaarschrift en vraagt belanghebbende of hij gehoord wil worden. In reactie hierop geeft belanghebbende bij e-mail van 3 juni 2021 aan dat zijn bezwaar duidelijk is en een beslissing op bedoeld bezwaar tegemoet wordt gezien.
6. Bij brief van 12 juli 2021, verzonden per e-mail van gelijke datum, verdaagt de algemene raad de beslistermijn ingevolge artikel 7:10, derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: "Awb") tot 23 augustus 2021.
7. Bij brief van 23 augustus 2021, verzonden per e-mail van gelijke datum, verdaagt de algemene raad de beslistermijn ingevolge artikel 7:10, vierde lid, aanhef en onderdeel b, van de Awb tot en met 27 augustus 2021.

Toetsingskader

8. Artikel 8a, eerste lid, van de Advocatenwet bepaalt dat de advocaat, de algemene raad, de algemeen secretaris, de raden van de orde, het college van toezicht en de raden en het hof van discipline inzage hebben in alle op het tableau geregistreerde gegevens. Op grond van het tweede lid heeft eenieder inzage in een limitatieve opsomming van op het tableau verwerkte persoonsgegevens. Hieronder vallen de bij onherroepelijke beslissing aan een advocaat opgelegde maatregel van schorsing respectievelijk schrapping. Ingevolge het derde

Beslissing 201391

lid kunnen de gegevens, bedoeld het tweede lid, onder b tot en met e, met uitzondering van schrapping van het tableau, niet meer in worden gezien door anderen dan de in het eerste lid bedoelde personen en organisaties, indien tien jaren zijn verstreken na het onherroepelijk worden van de beslissing waarop de gegevens betrekking hebben. Volgens de tweede volzin van het derde lid kan de tuchtrechter bij zijn beslissing de inzagetermijn van tien jaar verkorten.

9. Artikel 17, eerste lid, aanhef en onderdeel a, van de AVG bepaalt dat de betrokkene het recht heeft van de verwerkingsverantwoordelijke zonder onredelijke vertraging wissing van hem betreffende persoonsgegevens te verkrijgen waarbij de verwerkingsverantwoordelijke verplicht is persoonsgegevens zonder onredelijke vertraging te wissen wanneer de persoonsgegevens niet langer nodig zijn voor de doeleinden waarvoor zij zijn verzameld of anderszins verwerkt.
10. Artikel 17, derde lid, aanhef en onderdeel b, van de AVG bepaalt dat het eerste lid niet van toepassing is voor zover verwerking nodig is voor het nakomen van het in het Unierecht of het lidstatelijke recht neergelegde wettelijke verwerkingsverplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust, of voor het vervullen van een taak van algemeen belang of het uitoefenen van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend.

Het bestreden besluit

11. In het bestreden besluit is ingegaan op een tweetal verzoeken van belanghebbende. Belanghebbende verzoekt a) ontkoppeling van de lijst, waarop de aan hem door de tuchtrechter opgelegde maatregel van onvoorwaardelijke schorsing vermeld staat, met internetzoekmachines, en b) wissing van zijn persoonsgegevens van de lijst ingevolge artikel 17, eerste lid, aanhef en onderdeel a, van de AVG.
12. Waar aanvankelijk ingevolge artikel 8b van de Advocatenwet een doorlopende lijst werd gepubliceerd met gegevens van geschrapte en onvoorwaardelijk geschorste advocaten maakt de secretaris van de algemene raad met ingang van juli 2018 elke twee maanden een nieuwe lijst openbaar met vermelding van bedoelde gegevens betreffende die periode. Weliswaar wordt daarmee het indexeren van de gepubliceerde gegevens enigermate beperkt, maar voorkomt niet dat de gegevens van belanghebbende nog zijn te vinden voor internetzoekmachines. Om die reden is vanaf 24 februari 2021 besloten om aan ontkoppelingsverzoeken, vergelijkbaar met die van belanghebbende, gevolg gegeven. Daarvan is belanghebbende bij e-mail van 8 maart 2021 mededeling gedaan.
13. Met laatstbedoeld bericht is belanghebbende meegedeeld dat vanaf 24 februari 2021 een aanpassing is doorgevoerd als gevolg waarvan de via de website van de NOvA raadpleegbare lijsten van geschrapte en geschorste advocaten niet meer door Google en andere internetzoekmachines geïndexeerd zouden moeten kunnen worden. Of Google dat ook daadwerkelijk niet doet, valt buiten de invloedssfeer van de NOvA. De lijsten die al op de website stonden, hebben een nieuwe url gekregen. Hun oude url werkt niet meer. Daarmee blijven de lijsten die tot 25 februari 2021 al op de website van de NOvA stonden daar ook staan (met ongewijzigde inhoud), maar nu met een nieuwe url. Dat houdt in dat als iemand via Google zoekt nog wel een verwijzing vindt naar zo'n lijst, maar als daarop wordt geklikt, diegene de melding "pagina niet gevonden" krijgt.

Beslissing 201391

14. Hiermee is door de NOvA jegens belanghebbende rekenschap gegeven van haar verantwoordelijkheid als bedoeld in artikel 24, eerste lid, van de AVG.
15. De algemene raad stelt in het bestreden besluit vast dat de duur van de publicatie ingevolge artikel 8b van de Advocatenwet, naar de analogie van artikel 8a, derde lid, van de Advocatenwet wordt beperkt. Dit betekent dat de op de lijst vermelde persoonsgegevens van een onvoorwaardelijk geschorste advocaat tien jaar na het onherroepelijk worden van de beslissing worden gewist of zoveel eerder als bepaald door de tuchtrechter. Om die reden kan het verzoek van belanghebbende tot wissing van zijn persoonsgegevens als bedoeld in artikel 17, eerste lid, aanhef en onderdeel a, van de AVG en met inachtneming van de uitspraak van het hof van discipline van 28 augustus 2020 pas met ingang van 30 augustus 2030 worden gehonoreerd.

Het bezwaarschrift

16. Belanghebbende vraagt de algemene raad het bestreden besluit te vernietigen en zijn verzoek tot ontkoppeling van de lijst, met internetzoekmachines, en wissing van zijn persoonsgegevens van de lijst ingevolge artikel 17, eerste lid, aanhef en onderdeel a, van de AVG alsnog te honoreren.
17. Belanghebbende gaat niet akkoord met een 'uitstervingsregeling'. Belanghebbende heeft op 31 mei 2021 bij raadpleging van de website van de NOvA vastgesteld dat de lijsten nog steeds integraal bekeken kunnen worden. Belanghebbende stelt dan ook vast dat de algemene raad zich ten onrechte op het standpunt stelt vanaf 24 februari 2021 gevolg te hebben gegeven aan zijn verzoek tot ontkoppeling.
18. Belanghebbende wijst erop dat artikel 8a van de Advocatenwet ziet op advocaten. Met het naar analogie toepassen van artikel 8a, derde lid, van de Advocatenwet op belanghebbende, die op eigen verzoek van het tableau is geschrapt, wordt naar het inzicht van belanghebbende de Schutznorm ten onrechte uitgebreid waartoe de algemene raad aanvoert dat de rechtzoekende weet moet hebben van de schorsing vanwege de eerdere hoedanigheid van de advocaat. Ter ondersteuning van zijn standpunt verwijst belanghebbende naar rechtsoverweging 4.4 van de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: "Afdeling") van 20 januari 2021¹.
19. Belanghebbende vindt dat niet onvermeld mag blijven dat de Afdeling in genoemde uitspraak heeft opgemerkt dat de algemene raad in zijn reactie op het consultatiedocument over de aanpassing van de Advocatenwet, waarbij artikel 8b is ingevoerd, heeft gewezen op de negatieve consequenties van het voorgestelde voorschrift, door te stellen dat de gevolgen van de publicatieverplichting, bedoeld in artikel 8b van de Advocatenwet, zeer ingrijpend en vooral in het geval van schorsing mogelijk disproportioneel zijn.
20. Belanghebbende stelt dat de tienjaarstermijn die de algemene raad hanteert meteen de maximumtermijn is, maar dat dit niet nader wordt gemotiveerd door de algemene raad. Om die reden is volgens belanghebbende het bestreden besluit niet zorgvuldig tot stand gekomen.

¹ ECLI:NL:RVS:2021:111

Beslissing 201391**Behandeling van het bezwaar**

21. Bij de behandeling van het bezwaar gaat de algemene raad eerst in op het ontkoppelingsverzoek en het beweerdelijk onzorgvuldig tot stand gekomen bestreden besluit. Vervolgens gaat de algemene raad in op de wissing van de persoonsgegevens van belanghebbende. De behandeling wordt afgesloten met een conclusie en de beslissing.

Ontkoppelingsverzoek

22. Waar belanghebbende verwijst naar rechtsoverweging 4.4 van de uitspraak van de Afdeling merkt de algemene raad op dat naar aanleiding van genoemde uitspraak de algemene raad zich heeft gebogen over de vraag of het geplaast houden van belanghebbende op de lijst van geschorste en geschrapte advocaten noodzakelijk is na zijn vrijwillige schrapping van het tableau. Na ampele overweging heeft de algemene raad besloten om naar analogie van artikel 8a, derde lid, van de Advocatenwet een tijdsbeperking te verbinden aan de publicatie van namen van geschorste advocaten, die op eigen verzoek niet meer op het tableau staan. Voor belanghebbende heeft dit tot gevolg dat een publicatietermijn van tien jaar wordt aangehouden, omdat de tuchtrechter in zijn beslissing, waarmee belanghebbende een onvoorwaardelijke schorsing is opgelegd, geen beperking van de publicatietermijn heeft opgenomen. Dit betekent dat de persoonsgegevens van belanghebbende tot 30 augustus 2030 gepubliceerd blijven. Met het naar analogie toepassen van artikel 8a, derde lid, van de Advocatenwet wordt voorkomen dat de naam van belanghebbende tot in lengte van jaren zichtbaar blijft.
23. Daarnaast heeft de NOvA ontkoppeling van de lijst met internetzoekmachines bewerkstelligd. Het gevolg daarvan is dat de lijst niet meer verschijnt als de persoonsgegevens van belanghebbende worden gebruikt als zoekterm in de internetzoekmachines. De lijst kan dus alleen nog worden gevonden door personen die daarnaar actief op zoek zijn op de eigen website van de NOvA, niet als 'bijvangst' via een zoekopdracht in de internetzoekmachines. Voor zover de Schutznorm al zou zijn uitgebreid, strekt dit naar het inzicht van de algemene raad juist ten voordele van belanghebbende. Met het voorgaande is dan ook in overeenstemming dat belanghebbende op 31 mei 2021 bij raadpleging van de lijst via de website van de NOvA zijn persoonsgegevens vindt. Dit is immers een actieve raadpleging van de lijst via de website van de NOvA.
24. Met bedoelde besluitvorming heeft de algemene raad zich eveneens rekenschap gegeven van de door belanghebbende gememoreerde ingrijpende en mogelijk disproportionele consequenties van het zonder enige tijdsbeperking gepubliceerd houden van de gegevens van belanghebbende.
25. Waar belanghebbende aanvoert dat het bestreden besluit onzorgvuldig tot stand is gekomen, omdat de in artikel 8a, derde lid, van de Advocatenwet genoemde termijn van tien jaar is toegepast en de algemene raad niet heeft overwogen om een kortere termijn te hanteren, kan dit onderdeel van het bezwaar belanghebbende niet baten. De algemene raad verwijst daartoe naar de tweede volzin van genoemde wettelijke bepaling. Daaruit blijkt dat de hoofdregel is dat een onvoorwaardelijke schorsing gedurende tien jaar wordt gepubliceerd, tenzij de tuchtrechter heeft besloten tot een kortere termijn, welke termijn niet korter mag zijn dan de duur van de schorsing. Aangezien de tuchtrechter in zijn uitspraak ten aanzien van belanghebbende geen kortere termijn heeft vastgesteld, geldt in casu de hoofdregel. Nu

Beslissing 201391

artikel 8a, derde lid, van de Advocatenwet naar analogie is toegepast, heeft de algemene raad geen andere mogelijkheid dan toepassing van de tienjaarstermijn. Van enige onzorgvuldigheid is daarom geen sprake.

26. Gelet op het voorgaande is gevolg gegeven aan het verzoek van belanghebbende tot ontkoppeling van de lijst waarop de aan belanghebbende door de tuchtrechter opgelegde maatregel van onvoorwaardelijke schorsing vermeld staat, met internetzoekmachines. Voorts worden de gevolgen van de publicatie van de lijst met het naar analogie toegepaste artikel 8a, derde lid, van de Advocatenwet gemitigeerd in de zin dat geen sprake meer is van publicatie zonder tijdsbeperking. Daarbij wordt tevens recht gedaan aan de uitspraak van de tuchtrechter.

Verzoek wissing persoonsgegevens

27. De algemene raad stelt vast dat het vermeld houden van persoonsgegevens op de lijst een ander doel dient dan het doel, bedoeld in artikel 6, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de AVG², te weten het algemeen belang in de zin van artikel 6, eerste lid, aanhef en onderdeel e, van de AVG³. Dit doel is breder dan slechts, zoals belanghebbende stelt, dat een rechtszoekende bekend moet zijn met de schorsing van een voormalig advocaat. De door de NOvA te vervullen taak van algemeen belang wordt volgens de nieuwe gedragslijn van de algemene raad, zoals hiervoor is uiteengezet, in de tijd begrensd tot maximaal tien jaar. Deze gedragslijn sluit aan bij het eerder door de NOvA in het consultatiedocument ingenomen standpunt met betrekking tot de ingrijpende consequenties en mogelijk disproportionele gevolgen van een publicatie voor onbepaalde duur van de persoonsgegevens van een onvoorwaardelijk geschorste advocaat.
28. Het voorgaande betekent dat eerst na afloop van de desbetreffende periode belanghebbende recht heeft op gegevenswissing. Omdat thans de genoemde termijn van tien jaar nog niet is verstreken, is met het oog op de vervulling van een taak van algemeen belang, te weten het vertrouwen in de integriteit van de advocatuur als zodanig en de zuiverende werking binnen de beroepsgroep van de in tijd beperkte publicatie op de lijst, handhaving van de vermelding van persoonsgegevens van belanghebbende op de website van de NOvA gepubliceerde lijst, rechtmatig. Het enkele feit dat belanghebbende op eigen verzoek van het tableau is geschrapt, doet niet af aan het door de algemene raad in acht te nemen algemeen belang als bedoeld in artikel 6, eerste lid, aanhef en onderdeel e, van de AVG. Dit betekent dat het verzoek van belanghebbende tot wissing van zijn persoonsgegevens van de lijst ingevolge artikel 17, eerste lid, aanhef en onderdeel a, van de AVG met inachtneming van artikel 17, derde lid, aanhef en onderdeel b, van de AVG eerst met ingang van 30 augustus 2030 kan worden gehonoreerd. Deze bezwaargrond van belanghebbende slaagt daarom niet.

Conclusie

Met de nieuwe gedragslijn van de algemene raad is een tijdsbeperking verbonden aan de publicatie van persoonsgegevens van geschorste advocaten, die op eigen verzoek niet meer op

² De verwerking is alleen rechtmatig indien en voor zover aan ten minste een van de onderstaande voorwaarden is voldaan: c. de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust.

³ De verwerking is alleen rechtmatig indien en voor zover aan ten minste een van de onderstaande voorwaarden is voldaan: e. de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen.

Beslissing 201391

het tableau staan. Bedoelde tijdsbeperking is tien jaar of zoveel korter als de tuchtrechter in zijn beslissing heeft bepaald. Omdat ten aanzien van belanghebbende geen verkorte publicatieduur in de tuchtrechtelijke beslissing is opgenomen, bestaat er geen andere mogelijkheid dan publicatie van de persoonsgegevens van belanghebbende gedurende tien jaar. Van een onzorgvuldig tot stand gekomen besluit is dan ook geen sprake. Voorts heeft de NOvA met ingang van 24 februari 2021 ontkoppeling van de lijst met internetzoekmachines bewerkstelligd. Een en ander heeft tot gevolg dat wissing ingevolge artikel 17, derde lid, aanhef en onderdeel b, van de AVG eerst met ingang van 30 augustus 2030 kan worden gehonoreerd. Het bovenstaande leidt tot de conclusie dat het bezwaar ongegrond is.

Beslissing

Het bezwaar is ongegrond.

De algemene raad van de Nederlandse orde van advocaten,
namens deze,

mw. mr. R. G. van den Berg
algemeen secretaris

Aldus gedaan te Den Haag op 27 augustus 2021

Verzonden op 27 augustus 2021 27 augustus 2021

Tegen deze beslissing kunnen belanghebbenden binnen zes weken na bekendmaking van deze beslissing beroep instellen overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk 8 van de Algemene wet bestuursrecht.